

RAPORT Z EWALUACJI WEWNĘTRZNEJ

W SZKOLE PODSTAWOWEJ

Z ODDZIAŁAMI INTEGRACYJNYMI NR 247

WARSZAWA, UL. WRZECIONO 9

W ROKU SZKOLNYM 2018/2019

ZESPÓŁ EWALUACJI WEWNĘTRZNEJ

Przewodniczący: Marta Sokołowska

Członkowie: Ewelina Grzybowska – Antoniak, Aneta Olszewska, Żaneta Rogińska

SPIS RZECZY:

- I. Cele, przedmioty - obszary ewaluacji wewnętrznej
- II. Harmonogram ewaluacji
- III. Kryteria
- IV. Pytania kluczowe
- V. Dobór metod na podstawie wskazanych pytań kluczowych
- VI. Analiza i posumowanie
- VII. Wnioski końcowe i wskazówki do dalszej pracy
- VIII. Wzory narzędzi badawczych.

I

Cele, przedmioty - obszary ewaluacji wewnętrznej

1. Przedmiot ewaluacji wewnętrznej:

Wdrożenie nowej podstawy programowej kształcenia ogólnego (kl. II, V i VIII)

Cel ewaluacji: Określenie zakresu realizacji programów nauczania i planów pracy, w tym terminów realizacji.

Pozyskanie informacji na temat poziomu nabywania wiadomości i umiejętności przez uczniów klas drugich, piątych i ósmych. Wnioski z analizy posłużą poprawie jakości pracy szkoły.

2. Przedmiot ewaluacji wewnętrznej:

Uczniowie pracują w parach i grupach, wzajemnie korzystają ze swojej wiedzy i z umiejętności.

Cel ewaluacji: Pozyskanie informacji na temat umożliwiania uczniom realizacji skutecznej strategii pracy w parach i grupach. Wnioski z analizy posłużą poprawie jakości pracy szkoły.

3. Przedmiot ewaluacji wewnętrznej:

Badanie poczucia bezpieczeństwa wśród uczniów, diagnozowanie skuteczności podejmowanych przez szkołę działań.

Cel ewaluacji: Celem niniejszego badania jest zdiagnozowanie poziomu poczucia bezpieczeństwa psychicznego i fizycznego uczniów oraz zebranie informacji na temat działań wykonywanych przez szkołę w wyżej wymienionym zakresie.

Wyniki badań posłużą do zweryfikowania problemu, poznania skali zagrożenia oraz do dostosowania strategii działań wychowawczych i profilaktycznych.

II

Harmonogram ewaluacji

Tworzenie dokumentów szkolnych		
Co?	Nauczyciel	Przybliżona data
Opracowanie planu pracy zespołu ds. ewaluacji wewnętrznej	Marta Sokołowska Ewelina Grzybowska – Antoniak, Aneta Olszewska, Żaneta Rogińska	wrzesień
Sformułowanie pytań kluczowych (przedmiotu badania).	Marta Sokołowska Ewelina Grzybowska – Antoniak	Wrzesień/październik
Przydział zadań dla poszczególnych członków zespołu i nauczycieli.	Marta Sokołowska Ewelina Grzybowska – Antoniak	październik
Opracowanie narzędzi badawczych.	Marta Sokołowska, Aneta Olszewska, Ewelina Grzybowska – Antoniak	Październik/styczeń
Przeprowadzenie badań.	Zespół ds. ewaluacji, Nauczyciele przydzieleni do poszczególnych zadań	Listopad/maj
Opracowanie wyników badań.	Zespół ds. ewaluacji	Styczeń/czerwiec
Sformułowanie wniosków i opracowanie raportu.	Zespół ds. ewaluacji	czerwiec
Przedstawienie	Marta Sokołowska	czerwiec

Radzie Pedagogicznej wyników przeprowadzonej ewaluacji.		
--	--	--

III

Kryteria

Wdrożenie nowej podstawy programowej kształcenia ogólnego (kl. II, V i VIII)

Kryteria:

- a. regularność dokumentowania
- b. regulacje prawne

Uczniowie pracują w parach i grupach, wzajemnie korzystają ze swojej wiedzy i z umiejętności.

Kryteria:

- a. oddziaływania wychowawcze

Badanie poczucia bezpieczeństwa wśród uczniów, diagnozowanie skuteczności podejmowanych przez szkołę działań.

1. Kryteria:

- a. oddziaływania wychowawcze
- b. oddziaływania profilaktyczne
- c. akty prawne

IV

Pytania kluczowe

Wdrożenie nowej podstawy programowej kształcenia ogólnego (kl. II, V i VIII)

Pytania kluczowe:

- I. Czy w szkole rozpoznano potrzeby nauczycieli w zakresie wdrażania nowej podstawy programowej i zorganizowano wspomaganie nauczycieli?**
 - a. Czy nauczyciele dokonali analizy treści podstawy i zdefiniowania obszarów , w których potrzebują wsparcia?
 - b. Czy w szkole wypracowano zasady planowania pracy z uczniem, określono jakie dokumenty będą tworzyli nauczyciele, np. plany pracy, arkusze okresowej analizy realizacji podstawy programowej - analiza jakościowa?
- II. Czy w szkole wyznaczono zadania nauczycieli wdrażających nową podstawę programową?**
 - a. Czy w szkole wypracowano zasady planowania pracy z uczniem, określono jakie dokumenty będą tworzyli nauczyciele, np. plany pracy, arkusze okresowej analizy realizacji podstawy programowej - analiza jakościowa?
 - b. Czy nauczyciele zapoznali uczniów i rodziców z wybranym programem nauczania, wymaganiami edukacyjnymi wynikającymi z podstawy programowej i programu nauczania, zasadami oceniania?
 - c. Czy nauczyciele realizowali zadania dydaktyczne , wychowawcze i opiekuńcze adekwatnie do celów określonych w podstawie programowej , zgodnie z wybranym programem i własnym planem pracy?
 - d. Czy nauczyciele indywidualizowali pracę z uczniami zgodnie z potrzebami i możliwościami rozwojowymi, udzielali bieżącego wsparcia, a także organizowali pomoc psychologiczno-pedagogiczną?
 - e. Czy nauczyciele prowadzili ustaloną dokumentację np. plany pracy, dokumentację diagnoz przedmiotowych, testy kompetencyjne. analizę wyników klasyfikacji śródrocznej i osiągnięć uczniów.

- f. Czy nauczyciele informowali o postępach edukacyjnych i wychowawczych rodziców uczniów?

III. Czy w szkole monitorowano wdrożenie nowej podstawy programowej?

- a. Czy Dyrektor na bieżąco sprawdzał wdrażanie i realizację podstawy programowej poprzez planowe i doraźne kontrole dzienników lekcyjnych, obserwację zajęć prowadzonych przez nauczycieli, pod kątem znajomości przez nauczycieli podstawy programowej, analizę danych zbiorczych z klasyfikacji śródrocznej i końcowo rocznej, analizę testów kompetencji.

IV. Czy nauczyciele zrealizowali nową podstawę programową w roku szkolnym 2018/2019?

Uczniowie pracują w parach i grupach, wzajemnie korzystają ze swojej wiedzy i z umiejętności.

Pytania kluczowe:

- I. Czy nauczyciele umożliwiali uczniom stosowanie na lekcjach strategii pracy w parach i grupach?
- II. Czy uczniowie korzystali wzajemnie ze swojej wiedzy i umiejętności pracując w parach i grupach?

Badanie poczucia bezpieczeństwa wśród uczniów, diagnozowanie skuteczności podejmowanych przez szkołę działań.

Pytania kluczowe:

- I. Jaki jest stopień poczucia bezpieczeństwa wśród uczniów?
- II. Jaka jest opinia rodziców/opiekunów prawnych o bezpieczeństwie w szkole?
- III. Jak uczniowie i rodzice oceniają oddziaływania szkoły w celu poprawienia bezpieczeństwa?

V

Dobór metod na podstawie wskazanych pytań kluczowych

Wdrożenie nowej podstawy programowej kształcenia ogólnego (kl. II, V i VIII)

- a. wywiad z Dyrektorem szkoły.
- b. analiza wybranej dokumentacji przebiegu nauczania np. dzienniki.
- c. Oświadczenia nauczycieli o realizacji nowej podstawy programowej.

Uczniowie pracują w parach i grupach, wzajemnie korzystają ze swojej wiedzy i z umiejętności.

- a. ankieta dla nauczycieli.
- b. obserwacja koleżeńska.
- c. analiza wybranej dokumentacji przebiegu nauczania np. dzienniki.

Badanie poczucia bezpieczeństwa wśród uczniów, diagnozowanie skuteczności podejmowanych przez szkołę działań.

- a. Ankiety dla uczniów i rodziców
- b. Obserwacje
- c. Analiza dokumentacji(dziennik elektroniczny, pedagoga, psychologa, realizacja założeń programu wychowawczo-profilaktycznego)

VI

Analiza i podsumowanie

Wdrożenie nowej podstawy programowej kształcenia ogólnego (kl. II, V i VIII)

Wyżej wymieniony obszar badano analizując dokumentację szkolną, przeprowadzając wywiad z p. Dyrektorem Martą Butryn, oraz przeprowadzając ankietę wśród nauczycieli uczących nauczycieli uczących przedmiotów zgodnie z nową podstawą programową obowiązującą od września 2017 roku.

Arkusze wywiadu z p. Dyrektorem zawierały odpowiedzi na kluczowe pytania potrzebne do zbadania obszaru.

- Pani Dyrektor stwierdziła, że reagowała na bieżące potrzeby nauczycieli, kontrolowała zapisy w dziennikach lekcyjnych. Zakupiono również pomoce dydaktyczne, proponowano szkolenia w MSCDN i WCIES, prowadzono rozmowy podczas spotkań zespołów przedmiotowych dotyczące realizacji podstawy programowej (analizowano treści) oraz doboru podręczników na rok 2020/2021- wtedy będzie możliwa zmiana podręczników.
- Pani Dyrektor przyznała, że w szkole wypracowano zasady planowania pracy z uczniem. Dokumentem monitorującym i sprawdzającym stopień realizacji podstawy były plany pracy tworzone przez nauczycieli.
- W roku szkolnym 2018/2019 na bieżąco sprawdzano wdrażanie i realizację podstawy programowej poprzez planowe i doraźne kontrole dzienników lekcyjnych, obserwację zajęć prowadzonych przez nauczycieli pod kątem znajomości podstawy programowej.
- W szkole dokonano analizy danych zbiorczych z klasyfikacji śródrocznej i rocznej, analiza wyników ósmoklasisty zostanie dokonana pod koniec czerwca a zaprezentowana na pierwszej radzie pedagogicznej we wrześniu.

- Nauczyciele systematycznie prowadzili ustaloną dokumentację np. plany pracy, dokumentację diagnoz przedmiotowych, testy kompetencyjne, analizę wyników klasyfikacji śródrocznej i osiągnięć uczniów.
- Nauczyciele informowali o postępach edukacyjnych i wychowawczych rodziców uczniów na spotkaniach z rodzicami i poprzez dziennik elektroniczny.

Biorąc pod uwagę oświadczenia nauczycieli realizujących nową podstawę programową w klasach drugich, piątych i ósmych należy stwierdzić, że nauczyciele w zdecydowanej większości zrealizowali podstawę w w/w klasach. W klasach 5a nie zrealizowano stopniowania przymiotników z przedmiotu j. angielski, w klasie 5 b nie zrealizowano „Katarynki” B. Prusa z przedmiotu j. polski.

Uczniowie pracują w parach i grupach, wzajemnie korzystają ze swojej wiedzy i z umiejętności.

Ten obszar badany był cały rok, poprzez obserwacje i rozmowy zarówno z nauczycielami jak i uczniami. Na koniec przeprowadzono podsumowanie poprzez wypowiedź pisemną nauczycieli, którzy wykorzystywali tę metodę podczas zajęć lekcyjnych. Jak często i w jakich sytuacjach wykorzystywano metodę, sprawdzano też w dokumentacji szkolnej (dzienniki i dziennik elektroniczny). Na kluczowe pytania zadane w ewaluacji wszyscy nauczyciele odpowiedzieli twierdząco. W rozmowach z dziećmi i podczas obserwacji wykazano, że metody te były stosowane i uczniowie szczególnie starszych klas, są z nich zadowoleni.

Celem pracy w grupie było nie tylko rozwiązanie zadań, odkrywanie reguł, ale także nauka samej pracy w zespole, słuchania innych, stawiania pytań, ponoszenia odpowiedzialności za wykonane zadania, jasne formułowanie własnych myśli i pomysłów. W rozmowach z uczniami zwracano uwagę nie tylko na to, jak rozwiązyli zadanie, ale także jak pracowali, jak się zachowywali, czy przestrzegali zasad pracy w zespole. Pracując razem, uczniowie uczą się argumentowania, negocjowania, budowania wypowiedzi zrozumiałych dla innych.

Praca w grupach aktywizuje wszystkich uczniów, a przy okazji integruje zespół klasowy. Słabsi uczniowie bez skrzępowania zadają pytania swoim kolegom. Wzrasta ich poczucie bezpieczeństwa, stopniowo rośnie samodzielność, aktywność i zaangażowanie. Uczniowie pracując w grupach doskonalą umiejętność współpracy i współdziałania w każdym zespole.

Najefektywniej na lekcjach uczniowie pracowali w grupach 3-4 osobowych. Każdy z uczestników grupy miał określone zadanie, np. sekretarz - jest odpowiedzialny za sporządzanie notatek, sprawozdawca - przedstawia wyniki pracy w czasie końcowej prezentacji, lider - dba o porządek w grupie, pilnuje aby uczniowie prowadzili rozmowy na określony na początku lekcji temat. W trakcie pracy nauczyciel dołącza do każdej grupy obserwując ich działania, zadaje dodatkowe pytania, uczniowie konsultują z nauczycielem swoje przemyślenia.

Praca w grupach znacznie lepiej i chętniej przez uczniów wykonywana jest w klasach starszych. Młodsze dzieci nie umieją współpracować i trudno im zrozumieć wspólną pracę. W początkowym etapie wdrażania do pracy grupowej część dzieci systematycznie odmawiała udziału we wspólnych zadaniach, odchodziła od zadania do innej grupy lub do innych zajęć. Często wybuchały konflikty, wskutek których praca była niszczona lub obrażone dziecko odchodziło na bok. Uczniowie zgłaszali zastrzeżenia, że chcą albo nie chcą z kimś być.

Po kilku miesiącach ponawiania prób skłaniania do współpracy, sytuacja poprawiła się. Dla dzieci bardziej naturalna jest konieczność dogadania się z innymi, aby móc korzystać ze wspólnej kartki, ale nadal duża część dzieci wykonuje zadanie bez konsultacji z pozostałymi i tym samym tworzą pracę składającą się z kilku indywidualnych części. Nie ma już za to poważnych konfliktów między uczniami, kłótni i niszczenia prac. Dzieci bez narzekania pracują z tymi osobami, do których zostały przydzielone, nawet jeśli to nie są ich ulubieni koledzy.

W efekcie przeprowadzonych zajęć można stwierdzić, że uczniowie dobrze radzą sobie ze schematyczną pracą indywidualną, jednak przy nieschematycznej pracy grupowej większość uczniów przestaje pracować i potrzebuje dodatkowych wyjaśnień nauczyciela oraz zachęty i wzmocnienia motywacji do pracy. Uczniowie zaczęli lubić formę pracy zespołowej, ale większość z nich przejawia małe zaangażowanie podczas takich zajęć. Dużo czasu zajmuje uczniom wdrożenie się do wykonywania zadania. Grupy pracują chaotycznie, nie radzą sobie z podziałem ról, nauczyciel musi często interweniować, aby wszyscy uczniowie uczestniczyli w rozwiązaniu zadania. Tylko nieliczni są chętni do głośnego opowiadania o przebiegu i wynikach pracy.

Problem ten pojawia się też w klasach gdzie jest duża ilość uczniów z dysfunkcjami. Własne problemy np. z szumem i przemieszczaniem się po klasie, bardzo utrudniają im skupienie się na zadaniu. . Najlepiej wychodzi praca w parach. Wtedy uczniowie ze sobą rozmawiają, wspierają się oraz dzielą obowiązkami. Praca w grupach najczęściej ponosi porażkę, ponieważ słabi uczniowie nie umieją się skupić, zbyt wiele bodźców je rozprasza, wykorzystują tę sytuację aby porozmawiać, pośmiać się. Lider grupy najczęściej nie ma autorytetu, aby pociągnąć zadanie, rozdzielić obowiązki. Mimo częstej pracy w grupach niektórzy uczniowie nadal nie potrafią dostosować się do grupy, bezwzględnie próbują narzucać swoje zdanie. Jeżeli im się to nie udaje wyłączają się z działań. Nauczyciel musi czuwać nad doбором uczniów do grup, aby słabsi uczniowie nie odczuli, że są niechętnie przyjmowani. Część uczniów ma problemy z wysłuchaniem prezentowanych wyników przez inne grupy.

Badanie poczucia bezpieczeństwa wśród uczniów, diagnozowanie skuteczności podejmowanych przez szkołę działań.

Przy analizie wyżej wymienionego obszaru brano pod uwagę obserwację i wyniki ankiet przeprowadzonych online wśród uczniów klas II – VIII , oraz rodziców uczniów. Ankietę wypełniło :

54 uczniów klas II – III, przy czym pytania stawiane w ankiecie były dostosowane do wieku badanych.

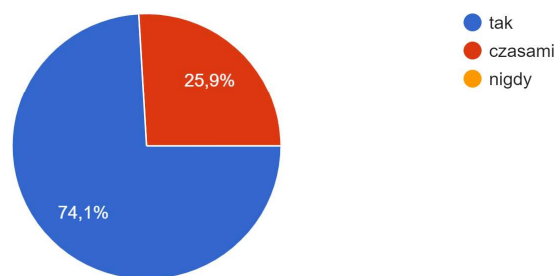
256 uczniów klas IV – VIII

64 rodziców, po wielokrotnym przypominaniu poprzez wiadomości w dzienniku elektronicznym.

ANALIZA ANKIET - KLASY II – III

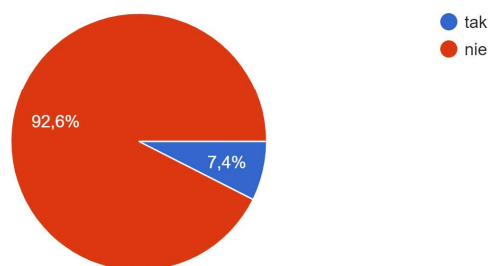
Czy czujesz się w szkole bezpieczny?

54 odpowiedzi

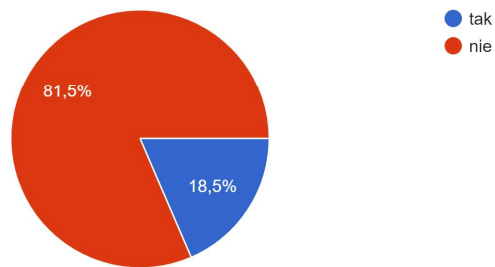
Czy w szkole są dorośli, których się boisz?

54 odpowiedzi

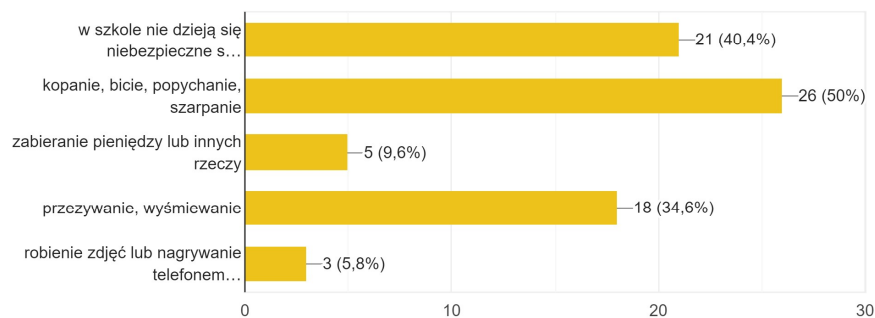
Czy w szkole są uczniowie, których się boisz?

54 odpowiedzi

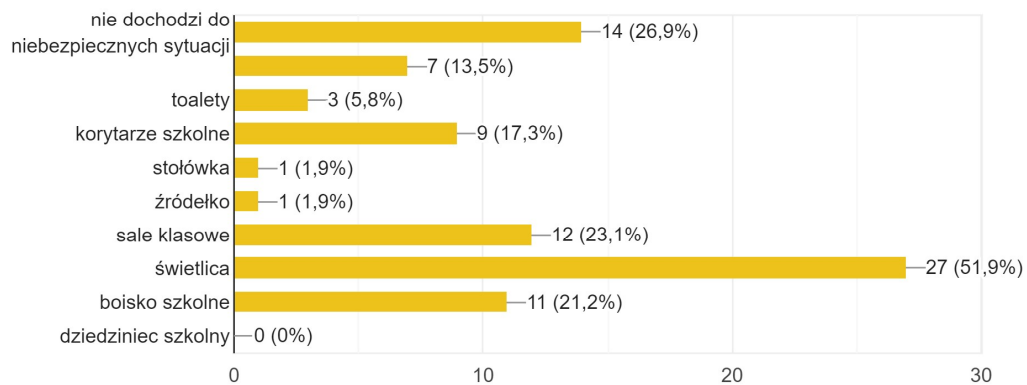
Czy w szkole dzieją się takie niebezpieczne sytuacje jak:

52 odpowiedzi

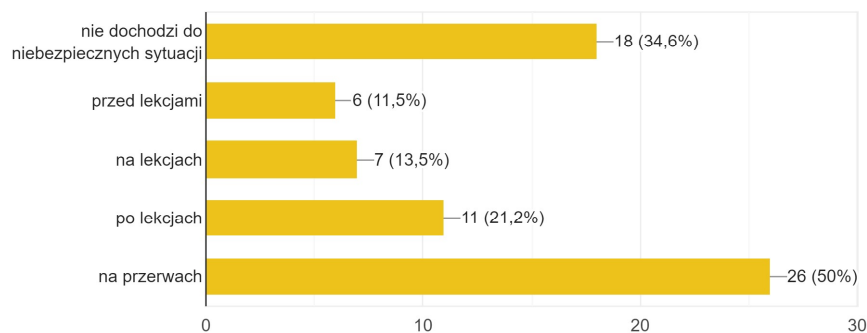
W jakich miejscach w szkole najczęściej dochodzi do niebezpiecznych sytuacji?

52 odpowiedzi

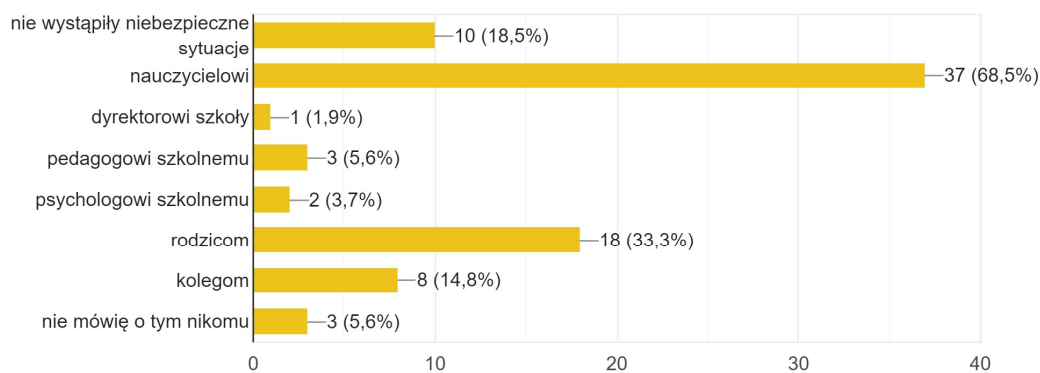
Kiedy najczęściej dochodzi do niebezpiecznych sytuacji?

52 odpowiedzi

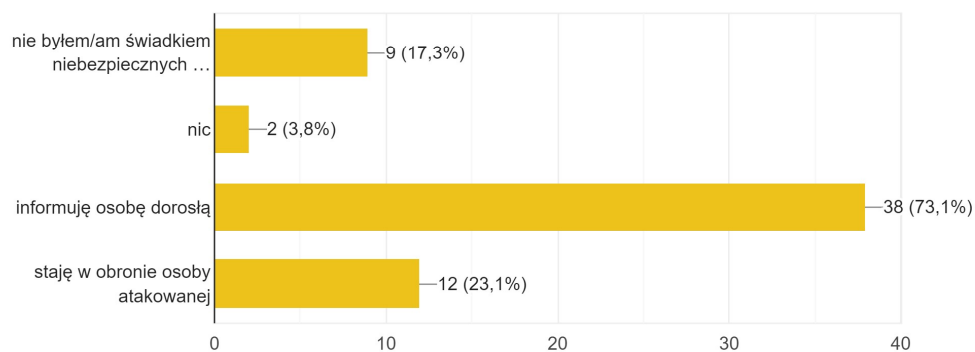
Komu mówisz, że wystąpiły niebezpieczne sytuacje?

54 odpowiedzi

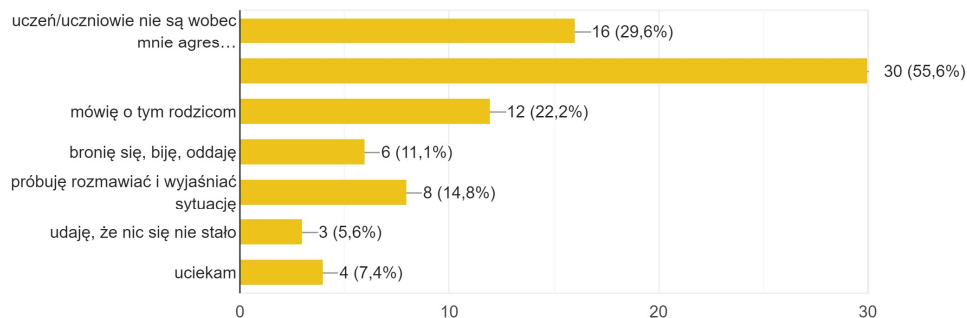
Co robisz w sytuacji, kiedy jesteś świadkiem niebezpiecznych sytuacji?

52 odpowiedzi

Co robisz, kiedy inny uczeń lub uczniowie są wobec ciebie agresywni?

54 odpowiedzi

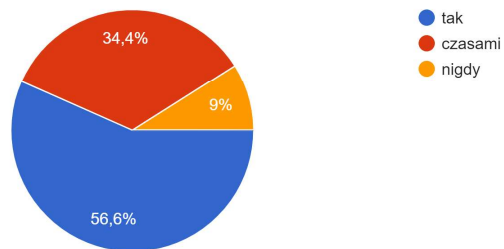

1. Na pytanie, czy czujesz się w szkole bezpiecznie, prawie 75% uczniów klas młodszych odpowiada, że tak. Pozostała jedna czwarta uczniów nie czuje się bezpiecznie w szkole.
2. Ponad 90 % uczniów nie boi się dorosłych pracujących w szkole, a 80% wskazuje, że nie widzi zagrożenia ze strony innych uczniów.
3. Jeśli dochodzi do niebezpiecznych sytuacji, a wskazuje na to 60 % uczniów klas młodszych, to najczęściej występują: kopanie, bicie, popychanie i szarpanie. Ponad 30% dzieci wskazuje również na agresję słowną. 50% uczniów wskazuje, że do niebezpiecznych sytuacji dochodzi podczas przerw, a miejscem najbardziej niebezpiecznym jest świetlica szkolna, na nią wskazało 52% uczniów klas młodszych.
4. 70 % uczniów klas młodszych zgłasza niebezpieczne sytuacje nauczycielom, w dalszej kolejności rodzicom. Procent uczniów nie reagujących, obojętnych lub udających, że nic się nie stało wynosi około 5%. Młodsze dzieci bardzo rzadko zwracają się z problemem agresywnych zachowań do pedagoga, psychologa, czy dyrektora szkoły.

ANALIZA ANKIET - KLASY IV - VIII

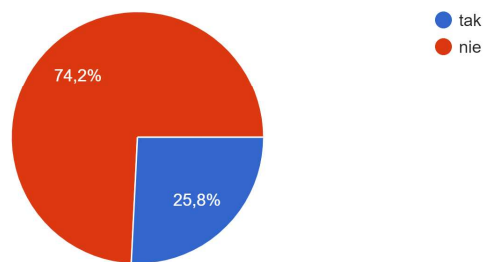
Czy czujesz się w szkole bezpieczny?

256 odpowiedzi

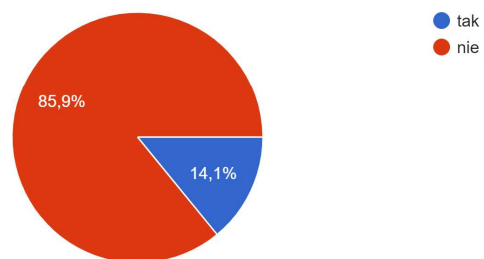
Czy w szkole są uczniowie, których się boisz?

256 odpowiedzi

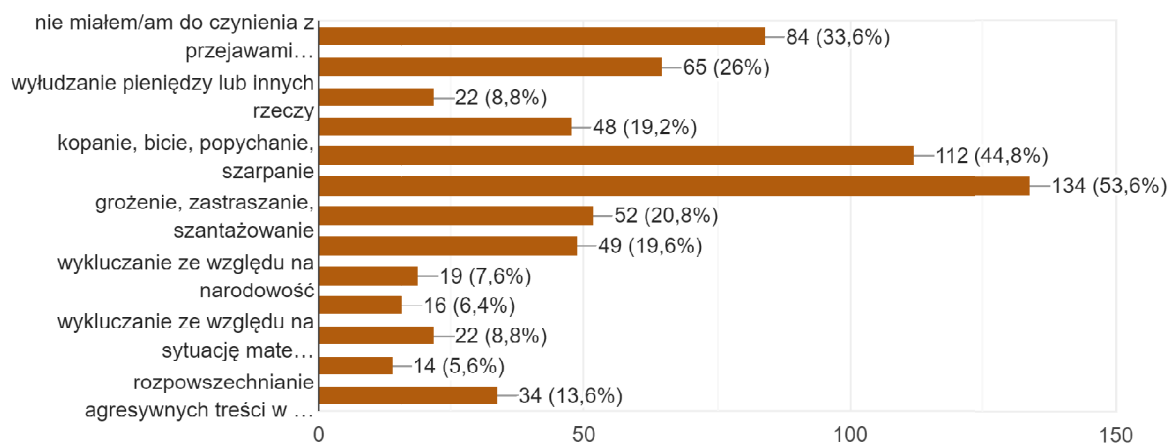
Czy w szkole są dorośli, których się boisz?

256 odpowiedzi

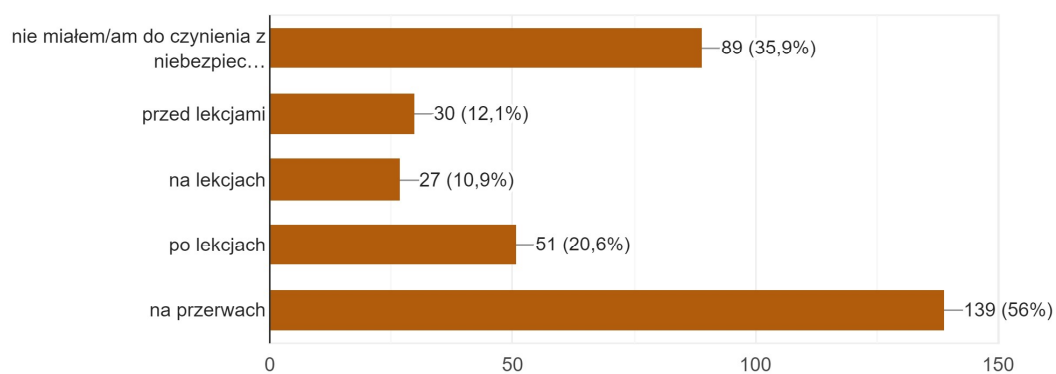
Z jakimi przejawami agresji miałeś/aś do czynienia w szkole?

250 odpowiedzi

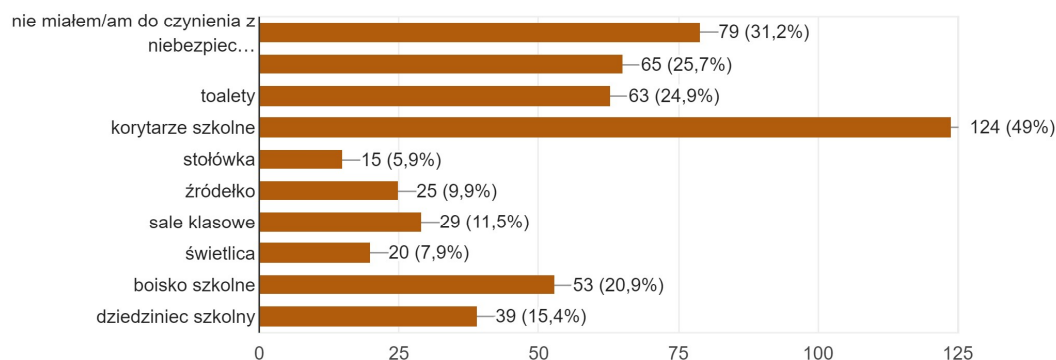
Kiedy najczęściej dochodzi do niebezpiecznych sytuacji?

248 odpowiedzi

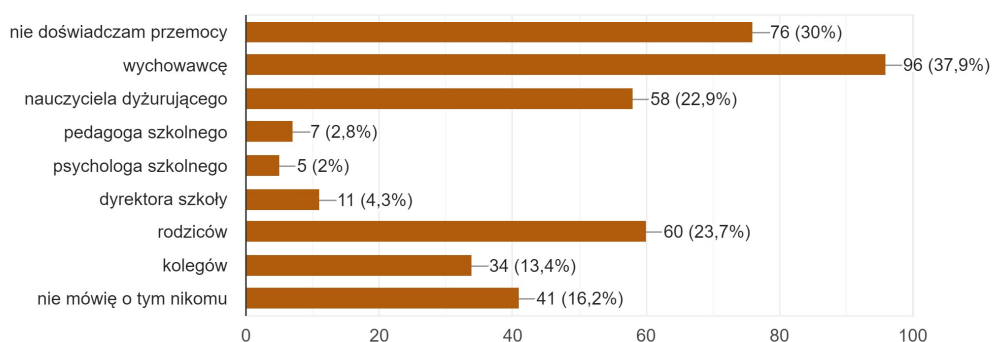
W jakich miejscach w szkole najczęściej dochodzi do niebezpiecznych sytuacji?

253 odpowiedzi

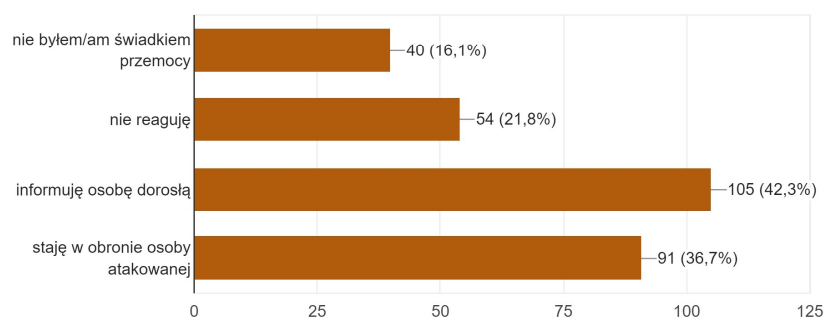
Kogo najczęściej informujesz, kiedy doświadczasz bezpośrednio przemocy?

253 odpowiedzi

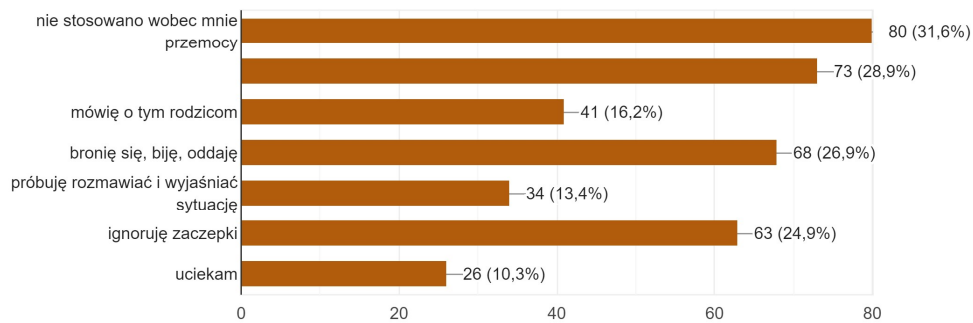
Co robisz w sytuacji, kiedy jesteś świadkiem zachowania agresywnego?

248 odpowiedzi

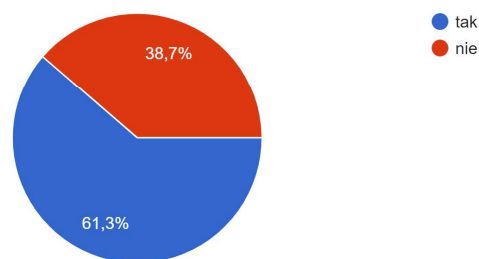
Co robisz, kiedy inny uczeń lub uczniowie stosują wobec ciebie przemoc?

253 odpowiedzi

Czy uważasz, że szkoła właściwie reaguje na zgłaszane akty przemocy?

256 odpowiedzi

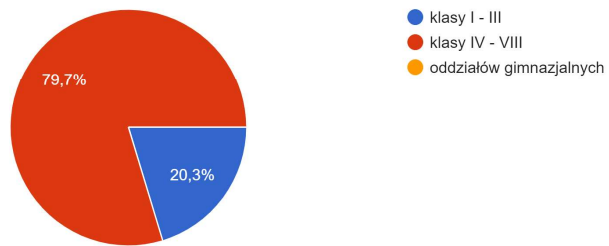
1. Na pytanie, czy czujesz się w szkole bezpiecznie, 56% uczniów klas starszych odpowiada, że tak, 34% czuje się bezpieczna czasami, a 9% nigdy nie czuje się bezpiecznie w szkole.
2. Co czwarty uczeń wskazuje, że w szkole są uczniowie, których się boi. Ponad 85 % uczniów klas starszych nie boi się dorosłych pracujących w szkole, a 80% wskazuje, że nie widzi zagrożenia ze strony innych uczniów.
3. Ponad połowa uczniów klas starszych deklaruje, że najczęściej dotyka ich agresja słowna, a prawie połowa, że agresja fizyczna, w postaci bicia, szarpania, popychania. Ponad 13 % dotknęło rozpowszechnianie agresywnych treści w Internecie. Co czwarty uczeń wskazywał, że dotknęło go, lub był świadkiem wandalizmu, niszczenia mienia szkoły lub innych uczniów.
4. 49% procent uczniów za najbardziej niebezpieczne uznało korytarze szkolne, dalej w kolejności była to szatnia i toalety. Co piąty uczeń uważa, że miejscem niebezpiecznym jest boisko szkolne.
5. 56% uczniów klas starszych uważa, że niebezpieczne sytuacje dzieją się podczas przerw.
6. Prawie 40 % uczniów klas starszych zgłasza niebezpieczne sytuacje wychowawcom, w dalszej kolejności rodzicom, 16 % nie mówi o tym nikomu. Jeśli starszy uczeń jest świadkiem agresji to zgłasza to dorosłemu (42 %), lub staje w obronie poszkodowanego (36 %).
7. Zaczepiany starszy uczeń reaguje najczęściej następująco: 26 % zgłasza nauczycielowi, 25% samo się broni, 24% ignoruje zaczepki.

8. Prawie 40 % uczniów klas IV – VIII uważa, że szkoła niewłaściwie reaguje na zgłaszane akty przemocy.

ANALIZA ANKIET - RODZICE

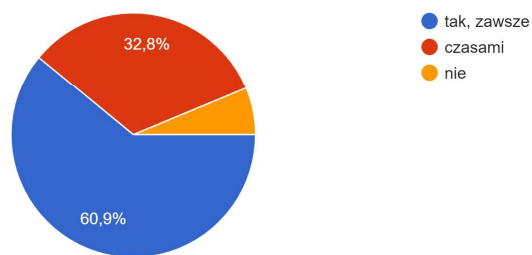
Jestem rodzicem ucznia:

64 odpowiedzi

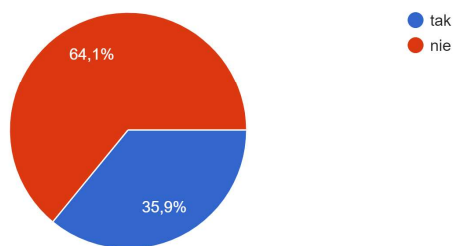
Czy Pani/Pana dziecko czuje się w szkole bezpieczne?

64 odpowiedzi

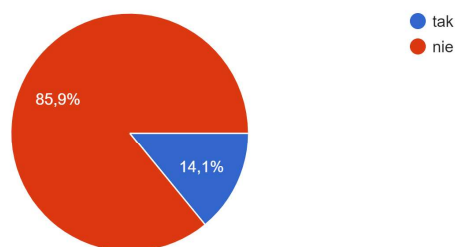
Czy są w szkole uczniowie, których się boi Pani/Pana dziecko?

64 odpowiedzi

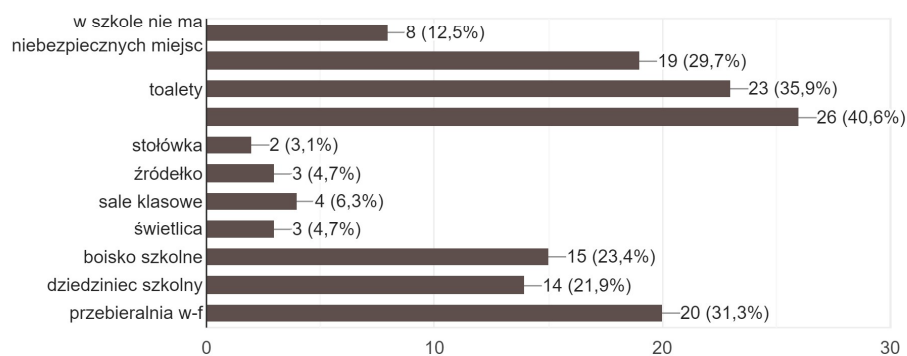
Czy w tym roku szkolnym Pani/Pana dziecko opuściło zajęcia lekcyjne w obawie przed innym uczniem?

64 odpowiedzi

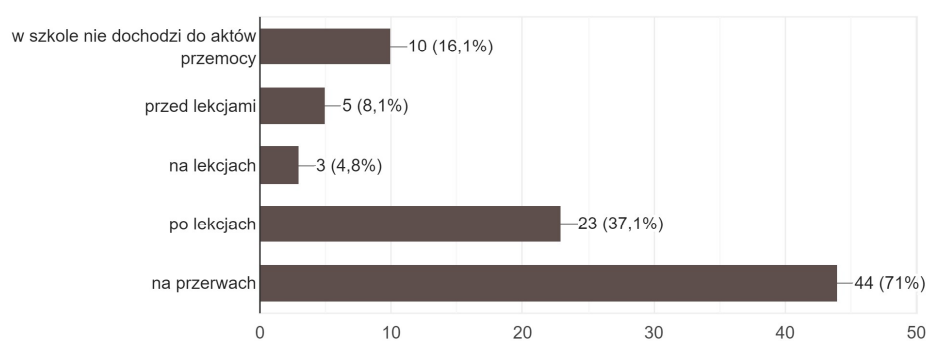
Które miejsce/miejsca uważa Pani/Pan za najbardziej niebezpieczne w szkole?

64 odpowiedzi

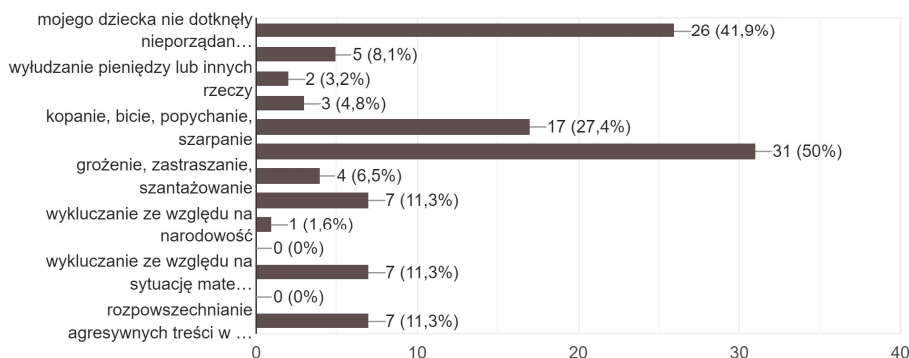
Kiedy wg Pani/Pana dochodzi w szkole do aktów przemocy?

62 odpowiedzi

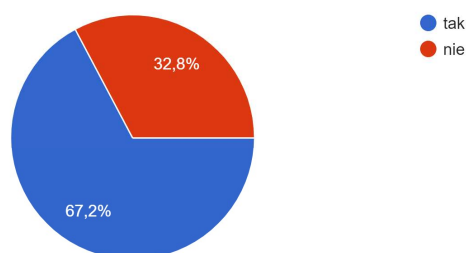
Które niepożądane zachowania dotknęły bezpośrednio Pani/Pana dziecko w szkole tym roku szkolnym?

62 odpowiedzi

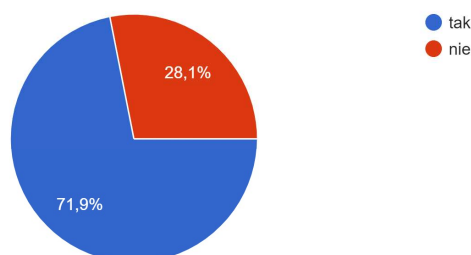
Czy Państwa dziecko było świadkiem aktów przemocy w szkole w tym roku szkolnym?

64 odpowiedzi

Czy uważa Pan/Pani, że szkoła właściwie reaguje na zgłaszane akty przemocy?

64 odpowiedzi

1. Prawie 80 % rodziców, którzy wypełnili ankietę, to rodzice uczniów klas starszych.
2. 60 % rodziców uważa, że ich dziecko jest bezpieczne w szkole, 7 % sądzi, że nigdy. 35% rodziców wskazuje, że w szkole są uczniowie, których boi się ich dziecko, 14 % deklaruje, że z obawy przed nimi dziecko opuszczało zajęcia szkolne.
3. Rodzice uważają, że najbardziej niebezpiecznymi miejscami w szkole są w kolejności: korytarze szkolne, toalety, szatnia, przebieralnie wf i boisko szkolne. Według rodziców

najwięcej niebezpiecznych sytuacji dzieje się na przerwach i są to najczęściej formy przemocy słownej i fizycznej. 41 % rodziców deklaruje, że ich dziecka nie dotknęła żadna forma przemocy w szkole.

4. 72 % rodziców stwierdza, że szkoła właściwie reaguje na zgłaszane akty przemocy.

Kolejnym narzędziem, które pozwoliło zbadać poczucie bezpieczeństwa uczniów w szkole była obserwacja, która wskazuje, że:

1. Uczniowie swobodnie przemieszczają się po korytarzach szkolnych, korzystają z kanap, puf, krzesełek, ławeczek i kącika z gazetami.
Na każdej przerwie korzystają ze stołów do gry w piłkarzyki i do tenisa stołowego.

Obserwując uczniów można stwierdzić, że w szkole czują się dobrze, na przerwach zdarzają się sytuacje niebezpieczne, zazwyczaj polegające na bieganiu dzieci po korytarzu szkolnym, bądź na zbyt zapalczywej grze w tenisa stołowego lub piłkarzyki. Zdarza się podczas tych aktywności słyszeć przekleństwa, bądź obserwować agresywną rywalizację pomiędzy uczniami. Porównując sytuację z latami poprzednimi można zaobserwować, że poprawiło się bezpieczeństwo uczniów podczas przerw. W szkole obowiązują wzmocnione dyżury nauczycieli, egzekwuje się regulaminy korzystania ze stołów do piłkarzyków i do tenisa stołowego. Dzieci mogą atrakcyjnie spędzić czas na przerwach.

2. Od początku roku szkolnego nie tylko przybywało sprzętu dla uczniów ale również zmieniła się strategia oddziaływania wobec uczniów notorycznie sprawiających problemy wychowawcze i przejawiających zachowania agresywne. Zarówno Dyrektor szkoły P. Marta Butryn, wicedyrektor P. Ewelina Grzybowska – Antoniak, Pedagog P. Elżbieta Ślusarska – Wrótny i wychowawcy klasowi konsekwentnie rozmawiali z rodzicami, kuratorami, opiekunami rodzin, instytucjami wspierającymi rodzinę w celu stworzenia jednolitej i konsekwentnej strategii oddziaływań na uczniów sprawiających problemy.

Z obserwacji wynika, że uczniowie czują, że atmosfera panująca w szkole nie sprzyja agresywnym zachowaniom, przewidują konsekwencje negatywnych działań, a tym samym kontrolują bardziej swoje emocje i trudniej im kreować zachowania agresywne.

3. Przez cały rok szkolny obowiązywało wcześniejsze ustalenie o niekorzystaniu przez dzieci z telefonów podczas pobytu w szkole.

Z obserwacji wynika, że uczniowie wykorzystują każdą chwilę nieuwagi dorosłych aby skorzystać z telefonów. Robią to nagminnie szatni szkolnej, w toaletach, w których potrafią przebywać przez całe przerwy tylko po to, aby mieć dostęp do telefonu. Zdarzają się w związku z tym przepychanki i agresja słowna, a nawet próby nagrywania telefonem.

VII

Wnioski końcowe i wskazówki do dalszej pracy

Wdrożenie nowej podstawy programowej kształcenia ogólnego (kl. II, V i VIII)

Wnioski końcowe

Z analizy wywiadu z p. Dyrektor, oświadczeń dostarczonych przez nauczycieli uczących w klasach drugich, piątych i ósmych oraz analizy dokumentacji szkolnej wynika, że nauczyciele w większości zrealizowali nową podstawę programową.

Zdecydowana większość nauczycieli zadeklarowała dużą znajomość podstawy i solidne przeszkolenie. Pani Dyrektor zadbała o właściwe wyposażenie Sali o środki dydaktyczne ułatwiające wprowadzenie nowej podstawy. Nauczyciele na bieżąco monitorowali wprowadzanie podstawy.

Wskazówki

- Szkolenia zewnętrzne dla wszystkich nauczycieli, którzy zetkną się w następnym roku szkolnym z nową podstawą programową.
- Kontynuacja systematycznego monitorowania realizowania podstawy i dostosowania do indywidualnych możliwości dzieci.
- Regularne doposażanie sal lekcyjnych oraz ich dostosowanie do określonego charakteru zajęć.
- Wypracowanie atrakcyjnych i skutecznych metod pracy z uczniem w celu podniesienia jakości pracy szkoły i efektywności nauczania.

Uczniowie pracują w parach i grupach, wzajemnie korzystają ze swojej wiedzy i z umiejętności.

Wnioski końcowe

Po analizie obserwacji, ankiety oraz dokumentacji, wnioski wyraźnie wskazują na pozytywne efekty stosowania metod pracy w parach i w grupie. Uczniowie korzystali wzajemnie ze swojej wiedzy i umiejętności pracując w parach i grupach. Działania te uczą współpracy, dzielenia się wiedzą. Sprzyjają wymianie doświadczeń, dyskusji, uczniowie słabsi mogą ustalić odpowiedź z rówieśnikami przed przekazaniem jej nauczycielowi, więc czują się bezpieczni.

Ocena koleżeńska - uczniowie przekazują sobie informację zwrotną o wykonanej pracy, co uczy obiektywizmu i słuchania siebie wzajemnie.

Uczeń staje się bardziej zmotywowany, jest autorem zadania co powoduje, że jest emocjonalnie zaangażowany w zdobywanie wiedzy.

Warto prowadzić systematyczne zajęcia metodą pracy grupowej, aby wzmocnić nawyk współpracy. Pod tym względem widać u dzieci znaczące postępy - znacznie zelżał opór wśród szczególnie młodszych uczniów przeciwko losowemu doborowi do grup, podejmowaniu pracy wymagającej kompromisów oraz innym niedogodnościom wynikającym z pracy grupowej. W efekcie przeprowadzonych zajęć można stwierdzić, że uczniowie dobrze radzą sobie ze schematyczną pracą indywidualną, jednak przy nieschematycznej pracy grupowej część uczniów (klasy młodsze I-III oraz uczniowie z dysfunkcjami), przestaje pracować i potrzebuje dodatkowych wyjaśnień nauczyciela oraz zachęty i wzmocnienia motywacji do pracy.

Wskazówki

- Szkolenia dla nauczycieli na temat pracy w grupach, organizowania procesów nauczania poprzez metody aktywizujące, zmiany stylu prowadzenia zajęć.
- Wzmocnienie pracy w grupie i parze poprzez ocenianie kształtujące, oraz nadanie dużej rangi tego typu zajęciom.
- Systematyczność i częstotliwość działań związanych z pracą w grupach i parach w celu uczenia się współpracy i samouczenia się.
- W klasach młodszych oraz w klasach gdzie są uczniowie z dysfunkcjami, wprowadzanie etapami i w formie zabaw pracy w parach i grupach, a także bardzo dokładne instruowanie.

Badanie poczucia bezpieczeństwa wśród uczniów, diagnozowanie skuteczności podejmowanych przez szkołę działań.

Wnioski końcowe

Z obserwacji wynika, że wprowadzenie konsekwentnej strategii oddziaływań charakteryzującej się dbałością o zorganizowanie czasu podczas przerw, szybkim reagowaniu na sytuacje niebezpieczne i wyciąganiu konsekwencji przyniosło rezultat w postaci większego poczucia bezpieczeństwa panującego w szkole. Ubiegłoroczne badanie poczucia bezpieczeństwa wykazało, że 62 % uczniów deklaruje, iż była w szkole ofiarą przezywania, rękoczynów, wymuszania, zastraszania i obgadywania. Obecnie 80% wskazuje, że nie widzi zagrożenia ze strony innych uczniów.

Z analizy ankiet wynika, że poczucie bezpieczeństwa w szkole maleje wraz z wiekiem. O ile w klasach młodszych 75% uczniów czuje się bezpiecznie, o tyle w klasach starszych 56%, a 36% bezpiecznie czasami.

Według młodszych dzieci najbardziej niebezpiecznym miejscem jest świetlica, dla starszych uczniów i dla przebadanych rodziców korytarze szkolne, toalety, przebieralnie wf . Dla wszystkich badanych grup niebezpiecznym miejscem jest również boisko szkolne.

Najczęstszą formą przemocy doświadczanej przez dzieci jest przemoc fizyczna, w dalszej kolejności słowna. Niepokojący jest procent starszych uczniów (14%), którzy deklarują, że dotknęło ich rozpowszechnianie agresywnych treści w Internecie. Pokrywa się to z ogólnym trendem przeniesienia agresji do Internetu.

Z analizy wynika, że uczniowie młodszy i starsi mają w większości zaufanie do nauczycieli i rodziców, ponieważ to im przede wszystkim zgłaszają ewentualne akty przemocy. Odsetek dzieci obojętnych na agresję jest niewielki.

70% rodziców uznaje, że szkoła właściwie reaguje na akty przemocy, to zdanie potwierdza 60 % dzieci.

Wskazówki

- Zorganizowanie sprawnych dyżurów nauczycielskich na korytarzach, zwiększenie uwagi nauczycieli dyżurujących na łazienki i zakamarki w szatni. Zwiększenie uważności na bezpieczeństwo dzieci w świetlicy szkolnej. Z uwagi na dużą rotację nauczycieli należałoby zaznajamiać nowych pracowników nie tylko z grafiką dyżurów, ale także ze specyfiką dyżurowania w naszej placówce, miejscami szczególnie narażonymi na występowanie niebezpiecznych sytuacji.
- Kształtowanie właściwych postaw i wskazywanie wzorców zachowań. Odpowiednie dobieranie programów wychowawczych przez wychowawców klas. Uwzględnienie w programach wychowawczych elementów budowania zespołu, pracy w grupach, współpracy i odpowiedzialności. Angażowanie uczniów w pracę Wolontariatu szkolnego, Samorządu Uczniowskiego.
- Dążenie do skutecznego rozwiązywania problemów związanych z nieprzestrzeganiem norm społecznych (np. poprzez spotkania mediacyjne z uczniami i rodzicami, kontynuowanie współpracy z przedstawicielami PPP, policji, straży miejskiej, sądu rodzinnego). Wyciąganie konsekwencji wobec uczniów nieprzestrzegających norm społecznych.
- Uwzględnienie tematyki bezpieczeństwa w planach pracy na rok szkolny 2019/2020 (planie pracy szkoły, wychowawczych, profilaktycznym).
- Pogłębianie świadomości dzieci i rodziców na temat cyberprzemocy. Uczulenie na konsekwencje prawne rozpowszechniania w sieci agresywnych treści.
- Zachęcanie rodziców do częstszego uczestnictwa w szkoleniach organizowanych przez szkołę ze specjalistami, ustalenie harmonogramu tych spotkań na cały rok i umieszczenie go na stronie internetowej.
- Zorganizowanie pracy szkoły tak, aby uczniowie mogli spędzać przerwy na świeżym powietrzu.
- Przestrzeganie bezwzględного zakazu korzystania z telefonów na terenie szkoły, być może zostawianie telefonów w szafkach w szatni na czas lekcji. „**Szkoła wolna od telefonów**”.
- Konsekwentne reagowanie na wulgaryzmy, również wtedy, gdy uczniowie po skończonych lekcjach przebywają na dziedzińcu szkolnym lub boisku.
- Opracowanie systemu nagród – pozytywnych wzmocnień za zachowania uprzejme, kulturalne, koleżeńskie, prospołeczne. Apele całej społeczności szkolnej, na których odbywałaby się promocja uczniów, których zachowania są godne naśladowania.
- W celu zapewnienia jak największego bezpieczeństwa uczniów dokładne monitorowanie jego poziomu w roku szkolnym 2019/2020.

VIII

Wzory narzędzi badawczych

Arkusze wywiadu z p. Dyrektora Martą Butryn zawierający kluczowe pytania potrzebne do zbadania obszaru: ***Wdrożenie nowej podstawy programowej kształcenia ogólnego (kl. II, V i VIII)***

1. Czy Dyrektor reagował na bieżące potrzeby nauczycieli w zakresie wdrażania nowej podstawy programowej w klasach II, V i VIII? Czy informował nauczycieli o szkoleniach, wspomagał obszary dotyczące wyposażenia pracowni, jak i doboru programów czy podręczników?
2. Czy w szkole wypracowano zasady planowania pracy z uczniem, określono jakie dokumenty będą tworzyli nauczyciele aby monitorować i analizować stopień realizacji podstawy programowej?
3. Czy Dyrektor na bieżąco sprawdzał wdrażanie i realizację podstawy programowej poprzez planowe i doraźne kontrole dzienników lekcyjnych, obserwację zajęć prowadzonych przez nauczycieli pod kątem znajomości podstawy programowej?
4. Czy w szkole dokonano analizy danych zbiorczych z klasyfikacji śródrocznej i rocznej, oraz analizy wyników egzaminów ósmoklasisty?
5. Czy nauczyciele prowadzili ustaloną dokumentację np. plany pracy, dokumentację diagnoz przedmiotowych, testy kompetencyjne, analizę wyników klasyfikacji śródrocznej i osiągnięć uczniów?
6. Czy nauczyciele informowali o postępach edukacyjnych i wychowawczych rodziców uczniów?

L.p.	Przedmiot	Klasa	Ilość godzin	Podstawę programową zrealizowałam(-em) zgodnie z przyjętym planem pracy dydaktycznej. (TAK, NIE)	Do realizacji w następnym roku szkolnym pozostało (podać dział lub niezrealizowaną partię materiału). [Podać w przypadku niezrealizowania planu pracy dydaktycznego]
------	-----------	-------	--------------	--	--

Oświadczenie

o realizacji podstawy programowej i programu nauczania
w roku szkolnym

.....

Imię i nazwisko nauczyciela

Oświadczam, że w roku szkolnym.....zrealizowałam –(-em) podstawę programową :

PYTANIA ANKIETOWE DO NAUCZYCIELI w celu wykorzystania w badaniu obszaru ewaluacji wewnętrznej – Praca w grupach i parach

1. Czy wykorzystują Państwo metody pracy w grupach i parach?
2. Czy wpływa to na poprawę organizacji procesów uczenia się na zajęciach?
3. Jak te działania udaje się wprowadzać na zajęciach lekcyjnych?
4. Czy uczniowie potrafią korzystać wzajemnie ze swojej wiedzy i umiejętności?

Ankieta dla uczniów dotycząca bezpieczeństwa w szkole (klasy 2 - 3)

W celu rozpoznania sytuacji w szkole pragniemy przeprowadzić ankietę, w której pytania związane są z bezpieczeństwem w szkole. Ankieta jest anonimowa, dlatego też prosimy o rzetelną odpowiedź. Tylko Twoja szczerza postawa pozwoli wyciągnąć prawidłowe wnioski.

*Wymagane

1) Czy czujesz się w szkole bezpieczny? *

- ☐ tak
- ☐ czasami
- ☐ nigdy

2) Czy w szkole są uczniowie, których się boisz? *

- ☐ tak
- ☐ nie

3) Czy w szkole są dorośli, których się boisz? *

- ☐ tak
- ☐ nie

4) Czy w szkole dzieją się takie niebezpieczne sytuacje jak:

- ☐ w szkole nie dzieją się niebezpieczne sytuacje
- ☐ kopanie, bicie, popychanie, szarpanie
- ☐ zabieranie pieniędzy lub innych rzeczy
- ☐ przezywanie, wyśmiewanie
- ☐ robienie zdjęć lub nagrywanie telefonem dzieci bez ich zgody

5) Kiedy najczęściej dochodzi do niebezpiecznych sytuacji?

- ☐ nie dochodzi do niebezpiecznych sytuacji
- ☐ przed lekcjami
- ☐ na lekcjach
- ☐ po lekcjach
- ☐ na przerwach

6) W jakich miejscach w szkole najczęściej dochodzi do niebezpiecznych sytuacji?

- ☐ nie dochodzi do niebezpiecznych sytuacji
- ☐ szatnia
- ☐ toalety
- ☐ korytarze szkolne
- ☐ stołówka
- ☐ źródelko
- ☐ sale klasowe
- ☐ świetlica
- ☐ boisko szkolne
- ☐ dziedziniec szkolny

7) Komu mówisz, że wystąpiły niebezpieczne sytuacje?

- ☐ nie wystąpiły niebezpieczne sytuacje
- ☐ nauczycielowi
- ☐ dyrektorowi szkoły
- ☐ pedagogowi szkolnemu
- ☐ psychologowi szkolnemu
- ☐ rodzicom
- ☐ kolegom
- ☐ nie mówię o tym nikomu

8) Co robisz w sytuacji, kiedy jesteś świadkiem niebezpiecznych sytuacji?

- ☐ nie byłem/am świadkiem niebezpiecznych sytuacji
- ☐ nic
- ☐ informuję osobę dorosłą
- ☐ staję w obronie osoby atakowanej

9) Co robisz, kiedy inny uczeń lub uczniowie są wobec ciebie agresywni?

- ☐ uczeń/uczniowie nie są wobec mnie agresywni
- ☐ idę do nauczyciela i informuję go o sytuacji
- ☐ mówię o tym rodzicom
- ☐ bronię się, biję, oddaję
- ☐ próbuję rozmawiać i wyjaśniać sytuację
- ☐ udaję, że nic się nie stało
- ☐ uciekam

Ankieta dla uczniów dotycząca bezpieczeństwa w szkole (klasy 4 - 8)

W celu rozpoznania sytuacji w szkole pragniemy przeprowadzić ankietę, w której pytania związane są z bezpieczeństwem w szkole. Ankieta jest anonimowa, dlatego też prosimy o rzetelną odpowiedź. Tylko Twoja szczerza postawa pozwoli wyciągnąć prawidłowe wnioski.

*Wymagane

1) Czy czujesz się w szkole bezpieczny? *

- ☐ tak
- ☐ czasami
- ☐ nigdy

2) Czy w szkole są uczniowie, których się boisz? *

- ☐ tak
- ☐ nie

3) Czy w szkole są dorośli, których się boisz? *

- ☐ tak
- ☐ nie

4) Z jakimi przejawami agresji miałeś/aś do czynienia w szkole?

- ☐ nie miałem/am do czynienia z przejawami agresji w szkole
- ☐ znęcanie się nad młodszymi i słabszymi
- ☐ wyłudzenie pieniędzy lub innych rzeczy
- ☐ wandalizm (niszczenie sprzętu, własności innych uczniów)
- ☐ kopanie, bicie, popychanie, szarpanie
- ☐ przemoc słowna (przezywanie, wyśmiewanie, poniżanie)
- ☐ grożenie, zastraszanie, szantażowanie
- ☐ wykluczanie ze względu na wygląd
- ☐ wykluczanie ze względu na narodowość
- ☐ wykluczanie ze względu na wyznanie
- ☐ wykluczanie ze względu na sytuację materialną

- ☐ wykluczanie ze względu na orientację seksualną
- ☐ rozpowszechnianie agresywnych treści w Internecie, nagrywanie filmów, obraźliwe sms-y

5) Kiedy najczęściej dochodzi do niebezpiecznych sytuacji?

- ☐ nie miałem/am do czynienia z niebezpiecznymi sytuacjami w szkole
- ☐ przed lekcjami
- ☐ na lekcjach
- ☐ po lekcjach
- ☐ na przerwach

6) W jakich miejscach w szkole najczęściej dochodzi do niebezpiecznych sytuacji?

- ☐ nie miałem/am do czynienia z niebezpiecznymi sytuacjami w szkole
- ☐ szatnia
- ☐ toalety
- ☐ korytarze szkolne
- ☐ stołówka
- ☐ źródło
- ☐ sale klasowe
- ☐ świetlica
- ☐ boisko szkolne
- ☐ dziedziniec szkolny

7) Kogo najczęściej informujesz, kiedy doświadczasz bezpośrednio przemocy?

- ☐ nie doświadczam przemocy
- ☐ wychowawcę
- ☐ nauczyciela dyżurującego
- ☐ pedagoga szkolnego
- ☐ psychologa szkolnego
- ☐ dyrektora szkoły
- ☐ rodziców
- ☐ kolegów
- ☐ nie mówię o tym nikomu

8) Co robisz w sytuacji, kiedy jesteś świadkiem zachowania agresywnego?

- ☐ nie byłem/am świadkiem przemocy
- ☐ nie reaguję
- ☐ informuję osobę dorosłą
- ☐ staję w obronie osoby atakowanej

9) Co robisz, kiedy inny uczeń lub uczniowie stosują wobec ciebie przemoc?

- ☐ nie stosowano wobec mnie przemocy
- ☐ idę do nauczyciela i informuję go o sytuacji
- ☐ mówię o tym rodzicom
- ☐ bronię się, biję, oddaję
- ☐ próbuję rozmawiać i wyjaśniać sytuację
- ☐ ignoruję zaczepki
- ☐ uciekam

10) Czy uważasz, że szkoła właściwie reaguje na zgłaszane akty przemocy?

Tak

Nie

Ankieta dla rodziców dotycząca bezpieczeństwa w szkole

W celu rozpoznania sytuacji w szkole pragniemy przeprowadzić ankietę, w której pytania związane są z bezpieczeństwem w szkole. Ankieta jest anonimowa, dlatego też prosimy o rzetelną odpowiedź. Tylko Państwa szczerza postawa pozwoli wyciągnąć prawidłowe wnioski.

*Wymagane

1) Jestem rodzicem ucznia: *

- ☐ klasy I - III
- ☐ klasy IV - VIII
- ☐ oddziałów gimnazjalnych

2) Czy Pani/Pana dziecko czuje się w szkole bezpieczne? *

- ☐ tak, zawsze
- ☐ czasami
- ☐ nie

3) Czy są w szkole uczniowie, których się boi Pani/Pana dziecko? *

- ☐ tak
- ☐ nie

4) Czy w tym roku szkolnym Pani/Pana dziecko opuściło zajęcia lekcyjne w obawie przed innym uczniem? *

- ☐ tak
- ☐ nie

5) Kiedy wg Pani/Pana dochodzi w szkole do aktów przemocy?

- ☐ w szkole nie dochodzi do aktów przemocy
- ☐ przed lekcjami
- ☐ na lekcjach
- ☐ po lekcjach

☐ na przerwach

6) Które miejsce/miejsca uważa Pani/Pan za najbardziej niebezpieczne w szkole?

☐ w szkole nie ma niebezpiecznych miejsc

☐ szatnia

☐ toalety

☐ korytarze szkolne podczas przerw

☐ stołówka

☐ źródło

☐ sale klasowe

☐ świetlica

☐ boisko szkolne

☐ dziedziniec szkolny

☐ przebieralnia w-f

7) Które niepożądane zachowania dotknęły bezpośrednio Pani/Pana dziecko w szkole tym roku szkolnym?

☐ mojego dziecka nie dotknęły nieporządane zachowania

☐ znęcanie się przez starszych kolegów

☐ wyłudzenie pieniędzy lub innych rzeczy

☐ wandalizm (niszczenie rzeczy należących do dziecka)

☐ kopanie, bicie, popychanie, szarpanie

☐ przemoc słowna (przezywanie, wyśmiewanie, poniżanie)

☐ grożenie, zastraszanie, szantażowanie

☐ wykluczanie ze względu na wygląd

☐ wykluczanie ze względu na narodowość

☐ wykluczanie ze względu na wyznanie

☐ wykluczanie ze względu na sytuację materialną

☐ wykluczanie ze względu na orientację seksualną

☐ rozpowszechnianie agresywnych treści w Internecie, nagrywanie filmów, obraźliwe sms-y

8) Czy Państwa dziecko było świadkiem aktów przemocy w szkole w tym roku szkolnym? *

☐ tak

☐ nie

9) Jeśli Państwa dziecko było świadkiem, jakie to były sytuacje?

☐ znęcanie się przez starszych kolegów

☐ wyłudzenie pieniędzy lub innych rzeczy

☐ wandalizm (niszczenie rzeczy należących do dziecka)

☐ kopanie, bicie, popychanie, szarpanie

☐ przemoc słowna (przezywanie, wyśmiewanie, poniżanie)

☐ grożenie, zastraszanie, szantażowanie

☐ wykluczanie ze względu na wygląd

☐ wykluczanie ze względu na narodowość

☐ wykluczanie ze względu na wyznanie

☐ wykluczanie ze względu na sytuację materialną

☐ wykluczanie ze względu na orientację seksualną

☐ rozpowszechnianie agresywnych treści w Internecie, nagrywanie filmów, obraźliwe sms-y

10) Czy uważa Pan/Pani, że szkoła właściwie reaguje na zgłaszane akty przemocy? *

Tak

Nie

